

વાહાદુર વિરહ વાવની.

રાગ-મરશીયા.

સોરઠનો સુખો ક્યાં ગયોરે, હાય ઓયરે સોરઠનો સુખો;
રંઝ્યો અમને દઈ ગયોરે, હાય ઓયરે સોરઠનો સુખો ક્યાં મયો.
રૂવે સોરઠી પ્રજા આ તણારી, તેને કેમ દીલે નવ ધારી.
કીધી ચાલતી સ્વર્ગમાં સવારીરે. હાય ઓયરે૦
તમ રાણી રૂવે ખાસ વાસે, દાસ દાસી રૂવે છે આવાસે;
હાથી ઘોડા ઉભા છે ઉદાસેરે. હાય ઓયરે૦
પશુ પક્ષી અતીશે આજ રૂવે, મેઘ મંડળથી આંસુઓ યુવે;
પ્રજા સોરઠની સુખે ન સુવેરે. હાય ઓયરે૦
ધરે દીલે પ્રજા દીલગીરી, રાય તારી વાંસે લે ફકીરી;
દીલે ધરે ન વસો અમીરીરે. હાય ઓયરે૦
નોતી ખખર અમોને આવી, અણુધારી ઈશ્વરે ખનાવી;
નોતુ યાવું પશુ થયું આભારીરે. હાય ઓયરે૦
શોકે સરવે આજ સોપાણા, દીશે મુખ સરવના કશાણા;
દુઃખ રેલે સંક તણાણારે. હાય ઓયરે૦
પડે એન ન અમને ક્યાંઈ, અન્યો ખનાવ આ દુઃખદાર;
સુણી ખખર ગયા ગમરાઈરે. હાય ઓયરે૦
નથી મુખથી ઝાઝુ બોલાવું, દુઃખ અંતરમાં અતીશે યાવું;
કઈ વધું ન કહી સકાવુંરે. હાય ઓયરે૦

રાગ-પ્રાણનાથ મિલ માટે તો આપો છા તમે પ્રાણ.

સોરઠ નવાળી રાજ્યમાં, વર્તો કાજો કર;

જતાં બહાદુર ખાવજી, દીલે દીલગીરી સો ફેર, સોરઠ

જનેવારી એકવીશમી, ગુરવારે નીરધાર;

અઢારસેં બાણુની સાલમાં, જુનાગઢમાં હાહાકાર; સોરઠ

પેલી અકટોબરે બેઠાતા; કરી રાજ્ય માદી પાવન;

અઠારસે બપોલીની સાલમાં, હતો સહને આનંદ; સોરઠં
 આજ ઉદસી અતી ધણા; રૈયત રાજ સમાન;
 સુખનો સૂર્ય આગમો, સુને નહીં કાગ કાજ; સોરઠં
 વેપાર વેપારીએ ત્યાગીઓ; બંધ દીધી દુકાન;
 શીડો એકરો દીસે સર્વદો, લાગે બજાર વેરાજ; સોરઠં
 ખાસ વજર. ખાવદીનબાઈ, હરીદાસ બાઈ, દીવાન;
 વિયોગમાંહીજરાતાં અતિ, દીઠા દુઃખમાં હેરાન; સોરઠં
 સયોમ સદા સુખ આપતો, સર્વને સમાન;
 પટરાણી રાણી રૂબે, ખાન બહાદુરખાન; સોરઠં
 હે ઈશ્વર તે આ શું કર્યું, અમદીનપર આજ;
 મજબ મુઝયો ખરેખરો, લીધા અમ શીરતાજ; સોરઠં
 દુઃખ હદમાં સમાઈ નથી, આંખે આંસુની ધાર;
 સાદા આવે ધડી ધડી, એવો અમખર ખાર; સોરઠં નવાખી

પટરાણીચાનો વિલાપ.

રાગ-જોડી તમે ત્રાજોઈ માડી જોડી તમે. એ રાજ-
 દુઃખ અમને દીધું બારી, દુઃખ અમને દીધું બારી.
 એ ઈશ્વર અમપર એવો તે કીધો ધા કારી. ટેક.
 સુતાં હતાં સુખ સગાયા. (૨)
 ઝોંટી અમારું સુખ આજ નાખ્યાં, તે દુઃખ હરીઆર્માં. દુઃખ
 આજુપણ આજ હરી લીધાં. (૨)
 નીરવ્ય ધઈને નિર અપરાધીને, સાવ ઠાલાં કીધાં. દુઃખ
 હતા અમ નાથ પ્રાણુ ખારા. (૨)
 નવનો તારા હતા અમારો, તમે કયા નીમારો. દુઃખ
 હવે તમ હારણે અમે આવી. (૨)
 માલમ મહીને કુપા કરી, અમને ખેલાવી. દુઃખ
 નવીતર આ દુઃખ નહીં સહેવાયે. (૨)
 રીઝીને જરૂર છવડો, અમ તણો જરો. દુઃખ

કહીએ શું ઝાઝુ અમે મુખથી (૨)

હેયે હોળી બળે પ્રજાને મરીએ, આ દુઃખથી.

દુઃખ

મોટાભાઈ રસુલખાનજીએ કરેલો વિલાપ.

રાગ—બનજારા પ્રિય મિત્ર વિના એ ભાઈ કોણ મોખત.

૧સીને કે હાર અમારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે. ૨૬.

દીલ તડપત હે હમારે, જ્યાં ઘડકત હે હમારે,

કીહાં મીલે અબ મોહન પ્યારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

એ રાજ્ય નહીં હમકું બાતા, કુચ્છ ગમતી નહીં દીલ બાતાં;

ગયે નયનમેસે નયન કે તારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

કહાં કરું અબમે કહાં જાગું, કીસ તોરસે તુમ કો પાકું;

કયું પડે તુમ અગસે ન્યારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

ચી હમપર તમારી મેહેરબાની, કયુ હુઈ કરા તુમારી નીધાદાની;

કરો માફ કહુટો જુદારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

લગી પ્યાસ તુમારે મીલનેકી, હે આસ તમારિ મીલનેકી;

દો દીદાર અબ તમારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

નહી રહેગ કયું અગપર આતી, જુદાઇ સેજલતી છાતી;

પડે જખમ સીનેમે હમારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

દીલ તડપત હે હમારા, જ્યાં ઘડકત હે હમારા;

કહાં મીલે અબ મોહન પ્યારે, છોડ હમકુ કહાં સિધારે.

વજીર સાહેબખાહવદીન ભાઈનો કરેલો વિલાપ.

ગજલ.

હાય અપશોશ મેરા જ્યા નહી જાતા, હાય અપશોશ મેરા;

ગમખાર સુનો કાઠ મેરી બાતાં, હાય અપશોશ મેરા જમા.

સાખી મરશીયા.

દિલકો એન મુજે નહીં, એએની જમતો બતાહું;

૧ હયાના.

ગમખાર રહ્યા હું, ગમગીનીમે પડાહું;
 પલક નહીં મેરા જાતા, (૨) હાય અપશોશ મેરા જ્યા નવીનતા
 સાખી મરશીયા.

બસ આજ સળ હોયુકા, દુનીયાં આખીર મેરીહે;
 ઇશ નીલા ખુદાને મેરેકું દેખા, હાલત ક્યા મેરી હે.
 કયું ન હુધ મેરી. ધાતા, (૨) હાય અપશોશ મેરા જ્યા.

સદર.

કાતુનમે એહી લીખા હોગા, જુદાઈ મેર માનજેકી;
 અબ મીલુ મે કંબ તુજે, મહિંખાની ખુદાઈ તેરી,
 યાદ કર તેરા નાતા (૨) હાય અપશોશ મેરા.

સદર.

ફવાગા ગુંમેતી હારી, નેક નીલાસે પડકે પાઝમે;
 ખરીદી કર મેરી, તુજ હજુર મેઆહમે,
 અબ મુજ દીલકો એહી માતા (૨) હાય અપશોશ.

બધી રાણીનો સાથે વિલાપ.

રાગ મરશીયા.

અગપર જુલમ આશો ક્યોરે. હાય હાયરે અમપર જુલમ
 આ શો ક્યો.

શુંગાર અગારો શીદ હ્યોરે. હાય આયરે અમપર.
 નહોતું જાણ્યું ગજબ આવો ઘોસે,
 દુઃખ શી રીતે આ સેવાશે;
 અમો આવસુ તમારી વાંસેરે. હાય આયરે.
 હતા સુખ દાના સુખરાશી;
 રહી દરસનની હતો પ્યાસી,

૨ જીવી સમંતુ નથી.

ધડીબરમા ગયા કયા નાસીરે. હા. ઓયરે.
 કરતા મોજ વિલાસ મહેલમાં.
 રજે રગતા સદા રંગ મહેલમાં;
 આજ તણાણા અમો દૂખ રેલમાંરે. હાય. ઓયરે.
 યાદ ધડી ધડી મુને આવે,
 હવે ભોજન મને નહીં ભાવે;
 હુંતો રીસાણી કાણુ મનાવેરે. હાય. ઓયરે.
 મીઠી મીઠી કરે હવે કાણુ વાનો,
 યઓ કાપ પ્રભુનો આતો;
 નથી મુજથી સેવી શકાતોરે. હાય. ઓયરે.
 માનવંતી હતી હું રાણી,
 તેથી કીધી મુને પટરાણી;
 આતો નકી કરગની કાણીરે. હાય. ઓયરે.
 આજ કીસ્મત મારાં કુટયાં;
 પ્રભુ નકીજ મુજને રહ્યા,
 આજ પુણ્ય ભંડાર મુજ ખુટયા. હાય. ઓયરે.
 ઇશ્વર કહ્યું તમેને શીશ નામી;
 પુરે પુરા તમેને પ્રણામી;
 મળો ભવોભવ મુજને સ્વામીરે. હાય. ઓયરે.

એક રાણીનો વિલાપ.

રાગ-અચાનક આશો કોપ કીધારે કીરતાર.
 હાય હાય હવે હુંતો, સુ અરે કરે,
 મગ સરવસ આજ ગયું ધીર કેમ ધરૂં,
 નથી એન મુજને આજ ક્યાધરે પડતું.
 રદ્ય બહુ બળે મારૂં સુખ ન વળતું.
 પ્રાણુ પતિ મારા પ્રાણુ હરીરે ગયા.
 દીન દાસ ઉપરે ન આવીરે દયા.
 કૃપાનીધી કદા કેમ મુજપર થયા.

સુખ માંડે' સારે માટે હરીરે ગયા.
આ ભૂપણા આજ મુને શોભતા નથી.
ચરચર બળે છાતી મારી કહું શું કથી.
હસ્ત જોડી હે પ્રભુ હું માયુ તુજ કને.
મુજપતિ તુજ હજુર બોલવ મને.

રૈયતે કરેલો વિલાપ.

રાગ—ઓધવજી સંદેશો કેળે શ્યામને.

અરે પ્રભુ જીવન આ શાને ક્યો;
હરીયાં અમ નૃપતિના આજે પ્રાણજી,
ખોટ પડી શીરે તુજ દરબારમાં,
નોતુ અમને આવું કદીએ જાણજો. અરે પ્રભુ.
દુઃખી દુઃખી આજ અમેતો બહુ દુઃખી,
જતા ભૂપતી બાહાદુર ખાનજો;
બૂલી ગયા અમે સૌ આજે નકી.
ગાન તાનને ખાન તણું તો જાનજો. અરે પ્રભુ.
આંખે આસું આજ અમને માતાં નથી
ઓધારા નીર આજે ચાલ્યા જાયજો.
સુતું સૂતું આજ સૌ લાગે અમને બધે.
અપશોરની ન અમ દીલ આજ સમાયજો. અરે પ્રભુ
જ્યાં જોઇએ ત્યાં રોતા દીશે જન સહુ
પ્રાણી માત્ર લોગે આજ ઉદાસજો
દીવસ જાંખો દીશા આજ પડી ગઇ
આશા થઇ અમારી આજ નીરાશજો. અરે પ્રભુ.

૫ઠી પ્રજા— ઇન્દિર સ્તુતિ.

દયા નિધી દયા કરોરે, દુઃખીના દુઃખડા હરોરે. ટેક.
હસ્ત જોડી અમે માગીએ એવું, પ્રભુ તમારી પાસ,
અમનૃપ બહાદુરખાનજીને તમે, આપજો સ્વર્ગે સુખ વાસ. દયા

નાની વયમાં નોતું જણ્યું અમે, આપસે તમારી પાસ;
 આશા અમે મોટી હતી તે, થઈ આજ સડે નીરાસ. દયા●
 અહીંયાં હતા જેમ અગર એતો, સોરઠ સતાધીશ;
 તેમજ એમ તમે એને ત્યાં, આપજે માન જગદીશ. દયા●
 મોહન પ્રભુ તારી મોટાઈ સામું, જરૂર જોઈ નીરધાર. દયા●
 અમ નૃપ તેમજ અગ સૌ ઉપર, રાખજે પુરણ પ્યાર. દયા●

સમાપ્ત.

જાહેર ખંખર.

હું નીચે સહી કરનાર નમ્રતા પૂર્વક અરજ કરું કે
 મારા પ્રગટ કરેલા પુસ્તકો નીચેના ઠેકાણેથી રોકડી કીમતે
 મળશે તથા મારી દુકાનેથી પણ મળશે.
 રાહખેંગાર રાણકદેવી નાટક મોટું આવૃત્તી (૨) ૦-૧૨-૦
 સદર ગાયન. ૦-૨-૦

ભોળેભગતના ચામુંઆ આવૃત્તી (૩)

મુસલમાની ખારમાસી કાચખી કાચખાના ભજન.
 ખાચરાબૂતની વારતા. દેશીભજનાવળી છપાયછે.
 હલામણુ જેઠવો છપાય છે. બહાદુરવિરહ આવની.

આ સિવાય અગદાવાદના તથા મુન્શીના તથા સં-
 સ્કૃત જેવાં જોઈએ તેવાં પુસ્તક મારે લખી મળશે સામ-
 ટી નક્કો લેનારને ઘણી કીમતે જુજા માંચી આપવા-
 માં આવશે.

જુનાગઢમાં—મોતીચંદ કમળસી. ઠે. તાલુકા સ્કુલ જુનાગઢ
 ખીલખામાં—બુકસેલર મુજળ રણછોડ પાસેથી

પ્રગટ કરનાર.

બુકસેલર હુલભજ જુઠાભાઈ

મુ. જાનગઢ ઠે. શ્રીનયોક.

